

OM: 202351

SZAKMAI PROGRAM

Készítette: Erdélyi Krisztina
intézményvezető

Módosította: Horváth-Mester Fruzsina
mini bölcsődei tagintézmény-vezető

Készült: 2022.07.12.
Módosítás: 2026.06.12.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	6
II. Az intézmény alapadatai	6
III. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
1. Bölcsődeképünk.....	7
2. Gyermekképünk.....	7
IV. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei	8
1. Személyi feltételek.....	8
2. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása.....	9
3. Tárgyi feltételek	9
V. A bölcsődei nevelés célja, alapelvei	10
1. Pedagógiai hitvallásunk	10
2. A bölcsődei nevelés célja	10
3. A bölcsődei nevelés alapelvei	11
VI. A bölcsődei nevelés feladatai.....	13
1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése ..	13
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.....	13
3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	13
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	15
VII. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	15
1. Tanulás	15
2. Gondozás	15
3. Játék	16
4. Mozgás.....	16
5. Mondóka, ének.....	16
6. Vers, mese	17
7. Alkotó tevékenységek	17
8. Egyéb tevékenységek.....	17
VIII. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	18
IX. Az ellátás igénybevételének módja.....	18
X. Tájékoztatási kötelezettség	21

XI. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei.....	21
1. A családlátogatás.....	22
2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	22
3. Napi kapcsolattartás.....	22
4. Egyéni beszélgetés.....	22
5. Szülői értekezlet.....	22
6. Indirekt kapcsolattartási formák	23
XII. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere	23
1. Kapcsolat az óvodával	23
2. Kapcsolat a család- és gyermekjóléti szolgálattal.....	23
3. Szakmai felügyeleti szerv	24
XIII. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja	24
XIV. Érdekvédelem.....	24
XV. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	25
XVI. Adatkezelés	26
XVII. Szakmai dokumentáció.....	28
XVIII. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére.....	29
XIX. Legitimáció.....	30

A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, • Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény • a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről • 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevő nyilvántartásáról és az országos jelentési rendszerről
- 8/2000 (V.11.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról
- [A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja 2026](#)

Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. In: Előadások- közlemények dokumentumok. Módszertani levelek, irányelvek. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1997
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás). (Az Országos Csecsemő- és Gyermek egészségügy Intézet által 1994-ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2011
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja SZMI 2026.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai — SZMI 2009
- Módszertani Útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére 2019. [\(2025. frissített változat\)](#)

I. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján készült el a Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde helyi szakmai programja, amely megfelel az Alapprogramban foglaltakkal.

II. Az intézmény alapadatai

Az intézmény neve: Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 2713 Csemő, Petőfi Sándor u. 2, Az

intézmény telephelye: 2713 Csemő, Piac u. 3.

Az intézmény elérhetőségei:

- Telefon: 06(53) 392 017
- E-mail: nefelejcsovi@csemo.hu
- Honlap: www.nefelejcsovi.csemo.hu

Csoportszám: 2 mini bölcsődei csoport

Férőhelyszám: 16 fő

Nyitvatartási idő: 06.30-16.30 óráig

A fenntartó neve: Csemő Község Önkormányzata

A fenntartó címe: 2713 Csemő, Petőfi Sándor u. 1.

Az intézmény ellátási területe: Csemő község közigazgatási területe

III. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Csemő község Pest megyében található település a fővárostól megközelítőleg 70 km-re. 1952-ben alakult helység, amelynek sorsa a két határoló városnak — Cegléd és Nagykőrös — az adott területért történő pereskedését követően, az ún.: „csemői perben” dőlt el.

Csemő község az ország legnagyobb lakott külterületével rendelkezik, a teljes közigazgatási területe 7943 hektár, melyből a belterület csupán 500 hektárt tesz ki, és a lakosság több mint 2/3-a külterületen, tanyákon él.

A külterület jó részén csupán az áramvételezés biztosított, így az ivóvizet fűt kutakból nyerik (sokszor be sem vezetve a lakótérbe a vizet) míg a fűtés jellemzően a fa-, és széntüzelésű kályhákkal történik.

A belterületen más a helyzet, itt a teljesen kiépített infrastruktúra és a lakossági alapszolgáltatások biztosítása a jellemző.

A település egészségügyi alapellátását jelenleg kettő felnőtt háziorvos, egy fogorvos, egy gyermekorvos és két fős védőnői szolgálat biztosítja. A közép-, és felsőszintű orvosi szakellátást a környező településeken — elsősorban Cegléden - lévő szakorvosi rendelők és kórházak látják el.

A szociális alapellátásban Csemő „partnere” a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás. Ezen együttműködés keretében működik helyben a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés, továbbá a házi szociális gondozás is.

Csemőben jelenleg (12) 14 civil szervezet (egyesületek, alapítványok) működik. Az önkormányzat partnerként tekint ezekre a szervezetekre, működésüket is kiemelten támogatja. A civilek tehermentesítik az állami szektort, hiszen terepet biztosítanak az állampolgári öntevékenység számára.

Tekintettel arra, hogy Csemő nagy tanyavilággal és fejlett belső faluközösséggel is rendelkezik, a bölcsődébe érkező gyermekek szocializációs szintjei igen eltérőek.

Szeretetteljes, biztonságos, az egyéni különbségeket toleráló légkörben, ésszerű korlátokkal minden gyermeknek esélyt adunk saját erősségeik felismerésére és sikerélményére.

A bölcsődének a nevelő — gondozó munkáját nagymértékben befolyásolja környezete, a község földrajzi fekvése. A lakosság jelentős része hátrányos helyzetű, amely befolyásolja az életvezetési, gyermeknevelési szokásokat.

Feladatunk ennek kapcsán, hogy követendő mintát mutassunk, gyermeknevelési tanácsokkal lássuk el a szülőket — kizárólag segítő szándékkal — illetve, hogy segítsük a szülők ez irányú fejlődését.

1. Bölcsődeképünk

Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni:

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel;
- ami megfelel a szülők igényeinek;
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni;
- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására;
- ahol az alkalmazottjaink naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik;
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatokat alkalmazni.

2. Gyermekképünk

Nevelő-gondozó munkánk eredményeként a bölcsődénkbe járó gyermek:

- vidám, kiegyensúlyozott, sokoldalúan fejlődő egyéniség;
- testileg, lelkileg egészséges, harmonikus mozgású;
- szociálisan kompetens, együttműködő a társakkal, felnőttekkel;
- nyitott az őt körülvevő környezet ingereire;
- szívesen kommunikál;
- kitartó, aktív és tevékeny.

IV. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

I. Személyi feltételek

4 fő szakképzett kisgyermeknevelő

A kisgyermeknevelő a 0-3 éves korú gyermekek ellátását önállóan végzi. Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és nevelői tevékenységének következményeiért. A kisgyermeknevelő, érett felnőtt személyiség, aki megfelelő empátiával képes fordulni a gyermekekhez és családjaikhoz, szakmai felkészültsége alapján hitelesen tudja a családok felé közvetíteni a kisgyermek nevelésével, fejlődésével kapcsolatos tudását, ismereteit. Tiszteletben tartja a kisgyermek személyiségét, megfelelő toleranciával rendelkezik a mássággal kapcsolatban. Feladata a 0-3 éves korú gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, nevelése, fejlődésük támogatása. A mindennapi tevékenysége során a gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, biztosítja a gyermekek önálló tevékenységének feltételeit, a szokások és egészséges életmód kialakulását. Felismerve a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, azokat egyénre szabottan elégíti ki. A játék feltételeinek megteremtése mellett, részt vesz a játékban úgy, hogy a gyermekek motivációja, kíváncsisága, játékkedve fennmaradjon. Munkája során nem pótolja, hanem kiegészíti a családi nevelést, érzelmi biztonságot nyújt a kisgyermek számára. Segíti a gyermeket a világ megismerésében úgy, hogy aktivitásra való igényét tiszteletben tartja, nem veszi el tőle a felfedezés örömét. Fogékonnyá teszi a gyermekeket a művészetekkel szemben, a korosztálynak megfelelő zenei, vizuális és anyanyelvi élmények tudatos és rendszeres közvetítésével. A gyermekek szociális készségét fejleszti, olyan szabályok felállításával, amik érthetőek és betarthatóak, segíti a konfliktusok megoldását és támogatja a gyermekek egymás felé irányuló pozitív kezdeményezéseit. A szülőkkel állandó kapcsolatot tart, kompetenciájukat erősíti, rendszeresen beszámol a gyermekükkel kapcsolatos napi eseményekről. Kisgyermek tevékenységével, fejlődésével kapcsolatos dokumentációt vezet.

2 fő bölcsődei dajka

Mini bölcsődében bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képzési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A dajka a kisgyermeknevelő segítő társaként végzi feladatát. Biztosítja a munkához szükséges higiénés feltételeket. Megteremti a gondozás feltételeit. A kisgyermeknevelő iránymutatása alapján a mini bölcsődében szükség szerint részt vesz a gyermek gondozásában, közreműködik a mini bölcsődében a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében. Ellátja a környezetgondozási és baleset-megelőzési teendőket, balesetknél elsősegélyt nyújt. Munkáját a gyermek bölcsődei napirendjéhez és a kisgyermeknevelő munkarendjéhez igazodva végzi. Gyermekszerető viselkedésével, személyi gondozottságával, kommunikációs és beszédmintájával hat a bölcsődés gyermek fejlődésére. Tiszteli a gyermeket, a szülőt, kapcsolataira a tapintat. az elfogadás jellemző. Elismeri a kisgyermeknevelő kompetenciáit és együttműködik annak érvényesítésében. A tudomására jutott pedagógiai, működési és szervezési információkat titokként kezeli. Nevelési kérdésekben az érdeklődő szülőket tapintatosan a kisgyermeknevelőhöz irányítja.

Munkájukat szükség szerint segíti a védőnő, a gyermekorvos és speciális szakemberek.

A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítést szakirányú végzettségű személlyel biztosítjuk.

Amennyiben a kisgyermeknevelő helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvónő is elláthatja a helyettesítést, ha legalább 60 órás felkészítő tanfolyam keretében elsajátította a három évnél fiatalabb gyermekek neveléséhez, gondozásához szükséges alapismereteket.

Amennyiben a bölcsődei dajka helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvodai dajka is elláthatja a helyettesítést.

Csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő heti (1) 4 órában vezetői feladatokat is ellát.

2. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosítása

- Bölcsődei dajka munkakört betöltő részére: a 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet alapján. Kisgyermeknevelő munkakört betöltő részére: a jogszabályban megjelölt határidőig szakirányú főiskolai végzettség megszerzése.
- Belső képzések, szakmai műhelyek szervezése.
- A munkájára igényes szakember önképzés formájában is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

3. Tárgyi feltételek

Mini bölcsődénk önkormányzati fenntartású, amely egy önkormányzati tulajdonban lévő, régen vasútállomásként funkcionáló épületből lett a jogszabályi és hatósági előírásoknak megfelelő mini bölcsődei épületté alakítva. Az épület teljesen akadálymentesített, infokommunikációs eszközökkel felszerelt.

A gondozási rész egy kettő gyermekszobából, hozzájuk kapcsolódó teraszokból és egy szintén hozzájuk kapcsolódó fürdőszobából, valamint gyermeköltözőből áll.

A bejáratnál fedett területen van kialakított babakocsi tároló.

Ezen kívül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló helyiségek, amelyek a személyzet szükségleteit illetve szakmai felkészültségét szolgálják ki.

A gyermekszobák műanyag padlóval borítottak, korszerű fűtéssel és világítással rendelkeznek. Mini bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiaiailag célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak. A csoportszobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A berendezést alkotják a nyitott és zárt szekrények, csoportlétszámnak megfelelő asztalok, székek, ágyak, kiságy, nevelői asztal-székekkel, fektetők. A termeket úgy alakítottuk ki, hogy a különböző játéktevékenységek jól elkülönüljenek egymástól.

A játékokat nyitott játékpolicokon, a gyermekek számára elérhető magasságban helyeztük el, úgy, hogy az figyelem-felkeltő legyen. Gyakran előfordul, hogy egy-egy kisgyermek elfárad a játékában, csendre, egyedüllétre vágyik, ezért szeretne lepihenni. Erre a célra pihenősarkot alakítottunk ki, puha szivaccsal, párnákkal, puha textil játékokkal, ahol a gyermek pihenhet. A játékeszközöket a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint

a szakmai előírásoknak megfelelően válogattuk össze. Fontos számunkra, hogy a játékok egészségügyi és a pedagógiai szempontoknak is megfeleljenek, ne legyenek balesetveszélyesek. Megtalálhatóak a csoportokban az alapjátékok. Figyelmet fordítottunk, hogy a játékok mérete, súlya, alakja olyan legyen, hogy ha a kisgyermek rájuk fekszik, magára ejti őket, ne legyen számára fájdalmas vagy ijesztő. Mennyiségét tekintve, kivéve a nagyméretű játékokat, minden gyermeknek jut azonos típusú játék. Megtalálhatóak a csoportokban a manipulációs, az építőjátékok, a mozgásfejlesztő játékok, könyvek, konstruáló játékok és szerepjátékok kellékei. A polcokat úgy helyeztük el, hogy a nagymozgásos tevékenységekre, és a csendes, aktív játszásra is lehetőséget biztosítsanak. A játékok tárolására, és funkció szerinti szelektálására természetes anyagokból készített kosarakat vásárolunk.

A mini bölcsőde napi négyeszeri étkezést biztosít, melyről a Csemői Konyha Bt. konyhája gondoskodik. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség, folyadékpótlásra víz), az ebéd, valamint az uzsonna. Odafigyelünk arra, hogy a gyermekek sok vitaminhoz és egészséges ételekhez jussanak. A bölcsődés gyermekek étkeztetésében tisztán vegetáriánus étrend nem szerepelhet. Amennyiben a Csemői Konyha Bt. nem tudja kielégíteni a speciális étkezések igényeit (lisztérzékeny, tejérzékeny stb.), a fenntartó önkormányzat gondoskodik a megfelelő étel biztosításáról.

Az intézményünkben tálalókonyha található. Az étkezés a csoportszobákban történik.

A pihenés az időjárás függvényében a teraszokon vagy a csoportszobákban zajlik.

A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobákhoz. A fürdőszobában az előírásoknak megfelelő méretben mosdó, gyermek WC, pelenkázó asztal és zuhanyzó, törölközőtartó. szeméttárolók stb. biztosítottak. A szabványnak megfelelő akadálymentes WC az előtérben található.

A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező kisgyermeket és szülőket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrényt és polcot biztosítunk a ruhák, cipők tárolására.

A mini bölcsőde udvara úgy van kialakítva, hogy funkcionálisan elkülönülnek egymástól a játékterek, amelyeknek burkolatai is játéktípusoknak megfelelő. A kinti játékkészletet alkotják a homokozó, babaház, csúszda, labdák, kismotorok, mászóka, kézműves tevékenységeknek megfelelő felszerelések, terepasztalok, székek.

A mini bölcsőde épületét, udvarának berendezését oly módon alakítjuk, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, megfelelően testméretűeknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, tegye lehetővé mozgás- és játékgényük kielégítését. A tárgyi feltételek biztosítása során a minőségre törekszünk és a gyermekekhez is közelálló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

V. A bölcsődei nevelés célja, alapelvei

1. Pedagógiai hitvallásunk

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 évnek, az első közösségnek meghatározó szerepe van, a későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége

meghatározó. Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

2. A bölcsődei nevelés célja

A kisgyermekeket sajátítsák el azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

3. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a kisgyermeknevelő hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeni lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde, a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődébe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemeltjelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve általa az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

VI. A bölcsődei nevelés feladatai

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkorai fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölt be az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt tornaszoba, a só-, fényterápiás szoba.

Sok zöldség és gyümölcsfogyasztás mellett igyekszünk a cukor, és cukros ételek bevitelét csökkenteni, valamint a gyermekeket rágásra ösztönözni. Folyadékpótlásra elsősorban a vízfogyasztást szorgalmazzuk.

2.1. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai

A bölcsődei ellátás során a gyermekek testi épségének és biztonságának megőrzése kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató köteles olyan belső eljárásrendet kialakítani és működtetni, amely biztosítja a gyermekbalesetek és rosszulletek esetén követendő egységes, szakszerű és gyermekközpontú intézkedéseket, továbbá a szülővel, törvényes képviselővel történő megfelelő kommunikációt. A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a gyermekek ellátásában részt vevő munkatársak rendelkeznek a gyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekkel, és baleset vagy rosszullet esetén kötelesek haladéktalanul megkezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonságának megőrzése érdekében.

A belső eljárásrend keretszabályai kiterjednek különösen:

- az azonnali elsősegélynyújtásra és szükség esetén sürgősségi egészségügyi ellátás (mentő) igénybevételére,
- az intézményvezető haladéktalan tájékoztatására,
- a szülő, törvényes képviselő értesítésének rendjére súlyos esetekben és kisebb balesetek esetén is,
- a balesetekkel kapcsolatos dokumentáció vezetésére,
- a súlyos balesetek fenntartó felé történő jelzésére,
- valamint a balesetek nyilvántartására és megelőzését szolgáló intézkedésekre.

Az intézmény, szolgáltató fenntartója gondoskodik arról, hogy a munkatársak rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi és elsősegélynyújtással kapcsolatos képzéseken, továbbá biztosítja a gyermekek biztonságát szolgáló tárgyi és személyi feltételeket. A balesetek kivizsgálása és elemzése a megelőzés szempontjait szolgálja, hozzájárulva a bölcsődei ellátás minőségének folyamatos fejlesztéséhez.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én-érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

VII. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

1. Tanulás

Bölcsődében tilos a teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak.

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkori tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy.

Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése. a kisgyermeknevelőnek a gyerekekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszó helyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a tornaszobában több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

5. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a

játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődében végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

Bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység — az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés —, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák: a nyomhagyó eszközök használata, a firkálás, a gyurmázás, a ragasztás, a gyúrás, a tépés, az ujjfestés vagy a vastag ecsettel festés.

8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás: őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességének, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

VIII. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő” a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermeccsoportok szervezése

A gyermeccsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermeccsoportba jár. Életkor szerint vegyes csoportok működik.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermeccsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

IX. Az ellátás igénybevételének módja

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni

A bölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő;
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos;
- a szociális, illetve a családgyógyozó;

- a gyermekjóléti szolgálat;
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év májusában — előre meghirdetett napokon — továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség.

A fenntartó, hirdetmény formájában tájékoztatja a szülőket a helyi újságban, a település, valamint az intézmény honlapján a beiratkozás időpontjáról, feltételeiről.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- a) ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll
- aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket és
- b) a védelembe vett gyermeket.

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§. alapján — védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- Jövedelemnyilatkozat 5. melléklet a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelethez;
- 6. melléklet a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelethez;
- szülő/törvényes képviselő munkáltatói igazolását;
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást;
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről;
- a szülő/törvényes képviselő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást;
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását;
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt összegű családi pótlék folyósításáról;
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt összegű családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult);

A felvételi kérelmet, a jogosultságokat igazoló dokumentumokkal a Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani. A döntésről az intézményvezető írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt. Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját;
- a fizetendő étkezési térítési díj, gondozási díj mértékét, a fizetésre vonatkozó szabályokat;
- a szolgáltatások formáját, módját;
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam);
- az ellátás megszüntetésének módjait;
- a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait;
- a szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

Ellátási körzeten kívülről érkező gyermekek fogadása

Az intézményünk ellátási területe lehetőséget biztosít a településen kívül érkező gyermekek befogadására, nevelésére és gondozására, ezzel is elősegítve a munkavállaló édesanyák gyermekeinek a harmonikus, kiegyensúlyozott gondoskodását. Körzeten kívüli gyermekeket csak abban az esetben fogadunk, ha a körzetben élők igényeit kielégítettük, és van szabad kapacitásunk.

A bölcsődei ellátás megszűnésének feltételei

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (1) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ba) január 1-je és augusztus 31 -e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig,

bb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(1) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31 -ig.

(2) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

(3) Az önkéntesen igénybe vett ellátás megszüntetését a jogosult törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti,

(4) Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Térítési díj

Az intézményi térítési díj külön meghatározásra kerül a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a Gyvt. 151. (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan. A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét Csemő Község Önkormányzatának Képviselőtestülete állapítja meg,

Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről a Megállapodás megkötésekor.

Térítési díj mértéke

A bölcsődei személyi térítési díj (étkezés és gondozás díja együtt) nem haladhatja meg a család egy főre jutó nettó jövedelmének 25%-át. Ingyenes étkezésben részesülők esetén az egy főre jutó nettó jövedelem 20%-át.

A térítési díjmentességek köre

Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik

Bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,
- e) a védelembe vett gyermek gondozását térítésmentesen kell biztosítani.

Ingyenes étkezés: fentiekén kívül a szülő nyilatkozik, hogy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

X. Tájékoztatási kötelezettség

A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselőjével történő Megállapodás létrejöttékor az alábbi, a Gyvt. -ban foglaltakról tájékoztatás történik:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője köteles

- a) az intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- b) nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

XI. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család — bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelő között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Hangsúlyozzuk a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több fomája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a dolgozókat, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

2. Beszoktatás (adaptáció) — szülővel történő fokozatos beszoktatás

Mini Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást, a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. A gyermekek kéthetes beszoktatási módszer segítségével válnak el a szülőktől, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást biztosítjuk. A beszoktatás során a kisgyermek, és a kisgyermeknevelő között fokozatos kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. A beszoktatás előre megtervezett ütemterv alapján történik. Minden beszoktatást családlátogatás előz meg. Minden kisgyermeknek lehetőséget teremtünk a beszoktatást segítő kedvenc tárgyainak behozatalára. Ezek az eszközök a nap egészében a gyermekek közelében vannak.

3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

5. Szülői értekezlet

Egy nevelési éven belül három alkalommal tartunk (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), valamint különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet. Az első szülői értekezleten kapnak tájékoztatást a szülők a felvételhez szükséges dokumentumokról, a családlátogatásról, a beszoktatásról, valamint a gyermekeket érintő, közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Ismertetjük a házirendet, a napi bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókat, és megismerkedhetnek gyermekük kisgyermeknevelőjével. A második és harmadik szülői értekezletet év közben szervezzük, a beszoktatások befejezése után és az óvodai beiratkozások előtt. Témájuk ezeknek megfelelően alakul.

6. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, (üzenő füzet) hirdetőtáblák, honlap, szórólap lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a heti étlap, a nevelési év rendje és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben.

XII. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszer

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

1. Kapcsolat az óvodával

Intézményünk szervezeti felépítése miatt nagyon szoros kapcsolatot ápol az óvodával. Az átmenet segítése érdekében kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas, partneri kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Törekszünk a két intézmény közötti tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, - pedagógiai, illetve szakmai programjának -, céljainak megismerését, megértését, amely kiindulási alap az óvodában folyó munkához. Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy több alkalommal meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerjék őket bölcsődei tevékenység közben. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába, és az átmenet zökkenőmentes legyen. Az óvodába felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek a kisgyermeknevelővel. A dolgozók információkkal segítik egymást a gyermek

intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelő meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyermekeit.

2. Kapcsolat a család —és gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekek védelme minden gyermekekkel hivatásszerűen foglalkozó szakembernek, így a mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek is feladata és felelőssége. Amennyiben valamely területen veszélyeztetettséget észlel, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében szükséges beavatkozni. Előfordulhat, hogy a kisgyermeknevelő által nyújtható segítség nem elegendő, az észlelt probléma az intézményen belül nem kezelhető, akkor a településen működő család és gyermekjóléti szolgálat/központ segítségét szükséges kérni, jelezni kell az észlelt tüneteket, problémákat. A mini bölcsőde vezetőjének a gyermek veszélyeztetettsége esetén jelzést kell tenni a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó felé, vagy hatósági eljárást kell kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása esetén.

3. Szakmai felügyeleti szerv

A mini bölcsőde esetében a szakmai ellenőrzéseket a kormányhivatal ellenőrzésével párhuzamosan a Magyar Bölcsődék Egyesülete Módszertani Szervezet végzi. A vezetőnek rendszeres kapcsolatban kell állnia a bölcsődei bázis intézménnyel és a terület módszertani szaktanácsadóival.

XIII. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja

Az intézmény szolgáltatásáról, a bölcsődei élettel kapcsolatos információkról a fenntartó, valamint az intézmény által működtetett weboldalról lehet tájékozódni, melyek elérhetőségei:

- www.csemo.hu (települési weboldal)
- www.nefelejcsovi.csemo.hu (intézményi weboldal)

Tájékoztatást nyújtunk továbbá a település havonta megjelenő újságjában a Csemői Hírmondóban.

XIV. Érdekvédelem

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél

- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- b) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- c) iratbetekintés megtagadása esetén, amennyiben a gyermek szülője vagy törvényes képviselője az intézmény vezetőjénél kérelmezi, hogy betekinthessen a külön jogszabály szerinti gyermekvédelmi nyilvántartásnak a gyermek vonatkozásában kitöltött adatlapjaiba., valamint a következő bekezdésben foglalt kivétellel — az intézménynél keletkezett, illetve részére megküldött, a gyermekkel kapcsolatos iratba. Az iratokról kivonat vagy másolat kérhető.

Az Ákr.-ben meghatározottakon túl az érintett írásbeli hozzájárulása hiányában nem lehet betekinteni a másik szülőre vonatkozó, különleges adatot tartalmazó iratba, kivéve, ha az a gyermek érdekében kezdeményezett, a gyermek védelembevételére vagy nevelésbe vételére irányuló gyámhatósági eljárás, illetve a gyermek elhelyezésének megváltoztatására irányuló bírósági eljárás megindításához elengedhetetlenül szükséges.

Az intézmény vezetője a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

XV. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermekvédelmi törvény 6. alapján a gyermeknek joga van:

- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez;
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez;
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön;
- emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással — fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal;
- az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

A gyermek nem vethető alá:

- kínzásnak;
- testi fenyegetésnek;
- más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

A gyermeknek joga van ahhoz, hogy:

- a védelme érdekében eljáró szakemberek — különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében — egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el;
- a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen;
- védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza;
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét, nevelési, gondozási elveket;
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől;
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban; e megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
-

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködjön személyekkel és intézményekkel együttműködjön;
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze;
- az intézmény házirendjét betartsa;
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek. Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

XVI. Adatkezelés

Az intézményi Adatkezelési Szabályzat célja, az alkalmazottak, valamint a gyermekek adatainak nyilvántartása, kezelése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, intézményi rendjének megállapítása, az ezekkel összefüggő adatvédelmi követelmények szabályozása.

A Gytv. 137-139.§ alapján a személyes gondoskodásban részesülő személyekről az intézmény az alábbi nyilvántartást

Az ellátás formája	Mini bölcsőde
Nyilvántartási szám	

A gyermek		családi és utóneve
		születési családi és utóneve
		születési helye, ideje
		anyja születési családi és utóneve
		TAJ száma
		Magyarországon tartózkodás jogcíme
Az anya		családi és utóneve
		születési családi és utóneve
		születési helye, ideje
		anyja születési családi és utóneve
		TAJ száma
		Magyarországon tartózkodás jogcíme
Az apa		családi és utóneve
		születési családi és utóneve
		születési helye, ideje
		an •a születési családi és utóneve
		TAJ száma
		Magyarországon tartózkodás jogcíme
Törvényes képviselő		családi és utóneve
		születési családi és utóneve
		születési helye, ideje
		an ja születési családi és utóneve
		TAJ száma
		Magyarországon tartózkodás jogcíme
		hozzátartozó esetén rokoni kapcsolat
Tartásra köteles személy		családi és utóneve
		születési családi és utóneve
		születési helye, ideje
		an 'a születési családi és utóneve
		TAJ száma
		Magyarországon tartózkodás jogcíme
		hozzátartozó esetén rokoni kapcsolat
Jogosultsági feltételek		
Jogosultsági feltételek változása		
Ellátással kapcsolatos döntések		
	az ellátás megnevezését, jogcímét, összege	

Pénzbeli és természetbeni ellátás esetén	az ellátás megállapítására, megváltoztatására, megszüntetésére vonatkozó adatok, megszüntetés jogcíme	
	az ellátásra való jogosultsággal összefüggő érdemi döntés véglegessé válásának időpontja	
A jogosultság megállapításához szükséges jövedelmi adatok		
A gyermek, nagykorúvá vált gyermek, fiatal felnőtt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapításának oka		
Védelembbe vett gyermek	a gyermek egészségi állapotára vonatkozó adatok	
	a gyermek neveltségi állapotára vonatkozó adatok	
	a hatósági intézkedésre vonatkozó döntés	
	a hatósági intézkedésre vonatkozó döntés időpontra	
	a hatósági intézkedés felülvizsgálatának időpontja	
	a hatósági intézkedés felülvizsgálatának eredménye	
Az ellátás igénybevételének időpontja		
Az ellátás megszűnésének időpontja		
A térítési díjfizetési kötelezettsége vonatkozó adat	étkezési térítési díj	
	gondozási térítési díj	

XVII. Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás);
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket);
- a hitelesség;
- az árnyaltság;
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok

A 2019. évben kiadott és 2025-ben frissített „Módszertani Útmutató a kisgyermeknevelő által vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére” alapján:

- Csoportnapló
- Bölcsődei törzslap
- Fejlődési napló
- Családi füzet

XVIII. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése: a családi nevelés és a bölcsődei nevelési — gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.
- Finommozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.
- Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.
- Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de elsősorban beszéd útján tartanak kapcsolatot felnőttel, gyermekkel.
- Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák, a kérem — köszönöm kifejezéseket.
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.
- Rövid mesét végighallgatnak.
- Ismerik a nevüket.
- Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.
- Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel.
- Jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számukra.
- Környezetük iránt nyitottak, érdeklődők, szívesen vesznek részt új tevékenységekben. Gyermekek többsége szobatiszta.

Csemő, 2026.06.11.

XIX. Legitimáció

A Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde Szakmai Programjának módosítását Csemő Község Önkormányzatának Képviselő- testülete számú határozatával elfogadta.

Csemő, 2026.06.

.....
Szűcs Judit
polgármester

Mellékletek:

Székhely:

2713 Csemő, Petőfi S. u. 2.

Bölcsődei telephely:

2713 Csemő, Piac tér 3.

OM: 202351

Telefon: 06-53/392 017

e-mail:

nefelejcsovi@csemo.hu

web: nefelejcsovi.csemo.hu

MEGÁLLAPODÁS

1997. XXXI. tv. 32. § (7) alapján

Mely létrejött egyrészről **Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde** (Székhely: 2713 Csemő, Petőfi Sándor u. 2., Telephely: 2713 Csemő, Piac tér 3.) mint ellátást nyújtó szolgáltató, képviseli a **felelős** intézményvezető, másrésztől

Szülő/törvényes képviselő

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

gyermekének bölcsődei elhelyezése tárgyában.

A gyermek adatai

Gyermek neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

TAJ száma:

Lakcíme:

Intézményünk a bölcsődei ellátást napjától kezdődően,

☐ határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig*

☐ határozott időre:-ig biztosítja*

Igénybevétel módja:

önkéntes* ☐

javasolt* ☐ (védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy)

* A megfelelő jelölendő.

Az intézményi ellátás időtartama

A bölcsődei **nevelési/gondozási év** szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Bölcsődébe a gyermek húszhetes kortól felvehető

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (1) bekezdésben meghatározott időpontig,
- b) az a) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
 - ba) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
 - bb) szeptember 1-jés és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig,ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(1) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei nevelésben gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátásokat nyújtja.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését, személyiségének segítését,
- napi négyeszeri étkezést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna),
- fejlődéshez szükséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénés szokások kialakulásának segítését,
- állandóságot, saját gondozórendszert, egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátást,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- rendszeres orvosi felügyeletet,
- óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismerését,
- adaptációhoz (beszoktatáshoz) szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,

- betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba,
- évi 2 alkalommal szülői értekezleteket, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel),
- nyílt napokon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismerését.

Személyi Térítési díj

Az 1997. évi XXXI. tv. 148. § (1), (3), (5) bekezdése alapján az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról a 328/2011. (XII.29.) kormányrendeletben foglaltak az irányadók. Az intézményi térítési díjat a fenntartó Csemő Község Önkormányzata határozza meg. A bölcsődei intézményi térítési díjról szóló, mindenkor aktuális önkormányzati határozat az intézményben kifüggesztve olvasható. A bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetében az intézményvezető a 151. § (4) bekezdés alapján megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díjat, valamint emellett – a fenntartó döntésétől függően – a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat. A megállapított díjat a jogszabályi hivatkozással jelen megállapodással együtt kapja meg a szülő külön nyomtatványon (Személyi térítési díj megállapítása).

A személyi térítési díj összege

Nevelési év	Étkezési díj	Gondozási díj

A gondozási díj mentességhez a szülő bemutatja:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény önkormányzati határozatát,
- Magyar Államkincstár (MÁK) határozatát a 3 vagy több gyermek nevelése esetén megállapított családi pótlék összegéről, vagy
- Magyar Államkincstár (MÁK) határozatát a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után járó megemelt családi pótlék igazolásáról.

Étkezési díj fizetés mentességhez a fentiekén kívül a szülő nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a közétkeztetés legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

A személyi étkezési és személyi gondozási díj összege nem haladhatja meg a családban az egy főre jutó nettó jövedelem 25%-át. 2017. 01. 01-től az ingyenes étkeztetésre jogosultak igénylők esetében a 20%-ot. Az 1997. XXXI. törvény 148. § (10) pontja lehetőséget ad arra, hogy a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkor intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalat a kötelezett nem tenné meg. Továbbá, (10a) a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkor intézményi térítési díj és számára megállapított személyi térítési díj

különbözetének egy részének megfizetését. Ebben az esetben nem kell a 150. § (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalat a kötelezett nem tenné meg.

Hiányzás esetén a napi személyi étkezési díj nem fizetendő, attól kezdődően, amikor(tól) a törvényes képviselő bejelentette a gyermek hiányzását, és a gyermek kivétele került az étkezési igénylésből. Naponta 08.20 óráig történő bejelentéssel tudjuk a következő napi étkezésből kivenni a gyermeket.

A személyi gondozási díj összege teljes hónapra, havonta fizetendő, a bölcsődei nyitvatartási napok alapján.

A bölcsődei ellátásért megállapított személyi térítési díjat havonta, egy összegben, a Polgármesteri Hivatal titkárságán vagy a megadott határidő betartásával – átutalással is köteles megfizetni.

Megszűnik a bölcsődei ellátás:

- a jogosultsági feltételek megszűnésével (lsd. Intézményi ellátás időtartama)
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére
- ha a szülő a bölcsőde házirendjét súlyosan megsérti
- a bölcsődeorvos szakvéleménye alapján meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki az egészségi állapota miatt bölcsődei csoportban nem gondozható, illetve magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését
- próbából elhelyezett sajátos nevelési igényű gyermek ellátása, amennyiben a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (orvos, gyógypedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő) együttes véleménye alapján úgy dönt, hogy a gyermek korai fejlesztése bölcsődei körülmények között nem végezhető

A szülő kötelezettséget vállal, hogy:

- a bölcsőde házirendjét betartja,
- együttműködik a gyermek ellátásában közreműködő személyekkel,
- a személyi térítési díjat időben befizeti
- A szülő/törvényes képviselő 5 munkanapon belül jelzi a bölcsőde vezetőjének, ha a jogosultság feltételeiben, és a személyazonosító adataiban változás áll be.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a jelen Megállapodásban foglalt – az Intézmény részéről fennálló – kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézmény Panaszkezelési Szabályzata alapján járhat el.
Elérhetőségek: Benke Annamária intézményvezető telefonszáma: 06/30 524 5274, e-mail címe: nefelejcsovi@csemo.hu, levelezési cím: Csemő, Petőfi Sándor u. 2., a fenntartó telefonszáma: 06/53 392 001, e-mail címe: hivatal@csemo.hu, a Pest Megyei gyermekjogi képviselő: Hollik Zsuzsanna, telefonszáma: +36 20 489 9637, e-mail címe: zsuzsanna.hollik@ijsz.bm.gov.hu
- TAJ alapú elektronikus nyilvántartás működik a bölcsődében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal felé, melyről a szülő tájékoztatva van. (TAJ szám alapján vannak a

gyermek nyilvántartva a rendszerben, napi jelentési kötelezettségünk van a gyermekekről.)

- amennyiben a személyi térítési díj megfizetésében hátraléka keletkezik, a Fenntartó a hátralék rendezése érdekében a vonatkozó jogszabályok és belső szabályzatok alapján intézkedik.

A Fenntartó a hátralék kezelésére vonatkozóan Csemő Község hatályos számviteli rendjében, pénzügyi és gazdálkodási szabályzatában foglaltak szerint, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően jár el.

A Megállapodás létrejöttékor az alábbi Gyvt. 33. §-ban foglaltakról tájékoztatás történt

- Az ellátás tartamáról, feltételeiről.
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról.
- A térítési díj mértékéről.
- A házirendről.
- A panaszjog gyakorlásának módjáról.
- Az érték- és vagyonmegőrzés módjáról.
- A jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

Jelen Megállapodás 5 oldalt tartalmaz és a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti. A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Csemő, év hó nap

szülő/törvényes képviselő

P.H.

intézményvezető